DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

17. oktober 2000 *

I sag C-114/99,

angående en anmodning, som Cour administrative d'appel de Nancy (Frankrig) i medfør af EF-traktatens artikel 177 (nu artikel 234 EF) har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag,

Roquette Frères SA

mod

Office national interprofessionnel des céréales (ONIC),

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af artikel 5, stk. 1, i Kommissionens forordning (EØF) nr. 3665/87 af 27. november 1987 om fælles gennemførelsesbestemmelser for eksportrestitutioner for landbrugsprodukter (EFT L 351, s. 1),

har

* Processprog: fransk.

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, M. Wathelet, og dommerne P. Jann og L. Sevón (refererende dommer),

generaladvokat: S. Alber
justitssekretær: fuldmægtig L. Hewlett,

efter at der er indgivet skriftlige indlæg af:

— Roquette Frères SA ved advokat N. Coutrelis, Paris

— Office national interprofessionnel des céréales (ONIC) ved advokat J.-P. Cordelier, Paris

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved G. Berscheid og K.-D. Borchardt, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede,

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at der i retsmødet den 9. december 1999 er afgivet mundtlige indlæg af Roquette Frères SA ved advokat N. Coutrelis, af den franske regering ved

sekretær C. Vasak, Juridisk Tjeneste, Udenrigsministeriet, som befuldmægtiget, og af Kommissionen ved G. Berscheid,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 3. februar 2000,

afsagt følgende

Dom

1 Ved dom afsagt den 25. marts 1999, indgået til Domstolen den 6. april 1999, har Cour administrative d'appel de Nancy i medfør af EF-traktatens artikel 177 (nu artikel 234 EF) forelagt et præjudicielt spørgsmål vedrørende fortolkningen af artikel 5, stk. 1, i Kommissionens forordning (EØF) nr. 3665/87 af 27. november 1987 om fælles gennemførelsesbestemmelser for eksportrestitutioner for landbrugsprodukter (EFT L 351, s. 1).

2 Spørgsmålet er blevet rejst under en retssag mellem Roquette Frères SA (herefter »Roquette Frères«) og l'Office national interprofessionnel des céréales (herefter »ONIC«) vedrørende eksportrestitutioner for glucosesirup, der var eksporteret til Østrig af Roquette Frères.

Relevante retsregler

3 Artikel 4, stk. 1, i forordning nr. 3665/87 bestemmer følgende:

»Uden at dette i øvrigt berører bestemmelserne i artikel 5 og 16, udbetales restitutionen kun, hvis der føres bevis for, at de produkter, for hvilke udførselsangivelsen er blevet antaget, senest 60 dage efter denne antagelse har forladt Fællesskabets toldområde i uforandret stand.«

4 Artikel 5, stk. 1, i samme forordning bestemmer:

»Ud over at produktet skal have forladt Fællesskabets toldområde, er udbetalingen af restitutionen, uanset om den er differentieret eller udifferentieret, betinget af, at produktet, medmindre det er gået til grunde under transporten som følge af force majeure, er indført til et tredjeland og i givet fald til et bestemt tredjeland senest tolv måneder efter antagelsen af udførselsangivelsen,

a) når der er alvorlig tvivl om produktets faktiske destination, eller

b) når produktet kan tænkes genindført til Fællesskabet som følge af forskellen mellem den restitution, der gælder for det udførte produkt, og den importafgift, som gælder for et identisk produkt på det tidspunkt, hvor udførselsangivelsen antages.

...

I de i første afsnit omhandlede tilfælde anvendes artikel 17, stk. 3, og artikel 18.

Medlemsstaternes kompetente organer kan endvidere kræve, at der fremlægges yderligere bevismateriale til godtgørelse over for de kompetente myndigheder af, at produktet faktisk er bragt på markedet i det indførende tredjeland i uforandret stand.«

5 I artikel 17, stk. 3, i forordning nr. 3665/87 bestemmes:

»Produktet betragtes som værende indført, når toldformaliteterne for overgang til frit forbrug i tredjelandet er afsluttet.«

6 Artikel 18 i samme forordning angiver, hvilke beviser der skal føres for afslutning af toldformaliteterne.

Hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

7 Som følge af en anmodning om restitution ved eksport til Østrig af glucosesirup, som skulle foretages mellem den 1. og den 7. marts 1990, modtog Roquette Frères et forskud på 254 179,82 FRF af ONIC.

8 Da Roquette Frères ikke havde kunnet tilvejebringe de yderligere beviser, som ONIC havde anmodet om til godtgørelse af, at glucosen var overgået til frit forbrug på det østrigske marked i uforandret stand, rejste ONIC tvivl om selskabets ret til den restitution, det havde anmodet om. Som følge heraf afviste ONIC at frigive sikkerhedsstillelsen, som svarede til 115% af forskuddet eller 292 306,79 FRF, og pålagde Roquette Frères en bod for ikke at tilvejebringe de krævede beviser.

9 Roquette Frères anlagde sag ved Tribunal administratif de Lille (Frankrig) med påstand om tilbagebetaling af et beløb svarende til sikkerheden, idet selskabet gjorde gældende, at glucosesiruppen, der var blevet eksporteret som led i aktiv

forædling, var blevet benyttet af den østrigske kunde til at fremstille penicillin, som herefter delvist var blevet genindført til Fællesskabet.

10 Ved dom afsagt den 7. august 1995 af Tribunal administratif blev ONIC tilpligtet at betale Roquette Frères 146 153,59 FRF i erstatning og blev i øvrigt frifundet for de nedlagte påstande.

11 For den forelæggende ret har Roquette Frères anmodet om forandring af denne dom og, i særdeleshed, at ONIC tilpligtes at betale selskabet et beløb svarende til hele sikkerheden forrentet med den lovbestemte rentesats fra den 16. november 1993.

12 Da Cour administrative d'appel fandt, at sagens udfald afhang af fortolkningen af de fællesskabsbestemmelser, der var gældende den 1. marts 1990, vedrørende eksportrestitutioner, har den udsat sagen og forelagt Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Gav de bestemmelser, der var gældende den 1. marts 1990, navnlig bestemmelsen i artikel 5, stk. 1, i Kommissionen for De Europæiske Fællesskabers forordning nr. 3665/87 af 27. november 1987 — for så vidt den stiller som betingelse for udbetaling af eksportrestitution '... at produktet faktisk er bragt på markedet i det indførende tredjeland i uforandret stand...' — det organ, der skal varetage kontrollen (her ONIC), mulighed for senere at rejse tvivl om leverandørens ret til restitution, alene fordi den leverede vare blev anvendt af hans udenlandske kunde til at fremstille et andet produkt, der selv kunne genudføres til andre af Det Europæiske Økonomiske Fællesskabs medlemsstater?«

Det præjudicielle spørgsmål

13 Med sit spørgsmål, ønsker den forelæggende ret nærmere oplyst, om artikel 5, stk 1, i forordning nr. 3665/87 skal fortolkes således, at udbetaling af en eksportrestitution kan gøres betinget af et krav om yderligere bevismateriale til godtgørelse af, at et produkt faktisk er bragt på markedet i det indførende tredjeland i uforandret stand, når det i tredjelandet har undergået en forarbejdning, der må betragtes som væsentlig, idet produktet er blevet anvendt uigenkaldeligt til fremstilling af et andet produkt, der selv vil kunne genudføres til Fællesskabet.

14 Roquette Frères, den franske regering og Kommissionen har i den forbindelse gjort gældende, at for så vidt angår restitutioner, der er udifferentierede, kan der kun kræves sådanne beviser, når der er grund til at nære mistanke om et misbrug i form af genindførsel til Fællesskabet af et produkt, for hvilket der er modtaget restitution. Dette er ikke tilfældet, bl.a. når det udførte produkt har undergået en væsentlig og uigenkaldelig forarbejdning, som gør det umuligt at genindføre det oprindelige produkt.

15 De har gjort opmærksom på, at denne fortolkning støttes af Kommissionens forordning (EF) nr. 800/1999 af 15. april 1999 om fælles gennemførelsesbestemmelser for eksportrestitutioner for landbrugsprodukter (EFT L 102 s. 11), der præciserer bestemmelserne på dette område. Det fremgår således af forordningens artikel 20, at retten til restitution ikke bliver påvirket af en senere genindførsel til Fællesskabet af et produkt, som i bestemmelsestredjelandet har undergået en væsentlig forarbejdning.

16 ONIC har gjort gældende, at produktet fra det øjeblik, hvor det — selv i forarbejdet tilstand — er genindført til Fællesskabets territorium, ikke længere opfylder betingelsen om, at det skal have forladt Fællesskabets toldområde og

være overgået til frit forbrug i uforandret stand i bestemmelsestredjelandet. At produktet er bragt på markedet i uforandret stand må skulle forstås således, at udnyttelse af produktet er sket i importlandet. Dette er imidlertid ikke tilfældet, når produktet genindføres til det indre marked, efter at det blot er ændret.

17 Det bemærkes i den forbindelse, at formålet med artikel 5, stk. 1, i forordning nr. 3665/87, som i overensstemmelse med fjerde betragtning til forordningen er at undgå misbrug, der i den situation, der er omhandlet i artikel 5, stk. 1, første afsnit, litra b), særlig består i en risiko for genindførsel til Fællesskabet af det udførte produkt (jf. herom dom af 21.1.1999, sag C-54/95, Tyskland mod Kommissionen, Sml. I, s. 35, præmis 45 og 46).

18 Med henblik på at bekæmpe sådanne misbrug, er medlemsstaternes kompetente myndigheder, i henhold til artikel 5, stk 1, fjerde afsnit, i forordning nr. 3665/87, bemyndiget til at kræve yderligere bevismateriale til godtgørelse af, at produktet faktisk er bragt på markedet i det indførende tredjeland i uforandret stand. Et sådant bevismateriale kan kræves, når der enten er mistanke om, eller det er godtgjort, at der er begået misbrug (jf dom af 9.8.1994, sag C-347/93, Boterlux, Sml. I, s. 3933, præmis 25 og 27).

19 Misbrug, der består i at genindføre et produkt, der tidligere er blevet udført, til Fællesskabet, vil således ikke længere kunne bestå, når produktet har undergået en væsentlig og uigenkaldelig forarbejdning, idet dette fører til, at det oprindelige produkt som sådant forsvinder, og der opstår et nyt produkt, der henhører under en anden toldposition.

20 Den fortolkning, der fremgår af præmis 17, 18 og 19 i denne dom, hvorefter der ikke er tale om et misbrug, som omhandlet i artikel 5, stk. 1, første afsnit, litra b), i forordning nr. 3665/87 i tilfælde, hvor der er sket en væsentlig forarbejdning af

det pågældende produkt, støttes desuden af artikel 20, stk. 1, i forordning nr. 800/1999, der erstatter førstnævnte bestemmelse. Ifølge bestemmelsen er det således muligt at afkræfte mistanken om genindførsel, hvis et produkt, for hvilket der er modtaget en ikke-differentieret restitution, efter at have forladt Fællesskabets toldområde har undergået en væsentlig bearbejdning eller forarbejdning, som omhandlet i artikel 24 i Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 af 12. oktober 1992 om indførelse af en EF-toldkodeks (EFT L 302, s. 1), hvoraf det fremgår, at der herved forstås en forarbejdning, der er økonomisk berettiget og »er foretaget i en dertil udstyret virksomhed og har ført til fremstilling af et nyt produkt eller udgør et vigtigt trin i fremstillingen«.

21 Det forelagte spørgsmål skal herefter besvares med, at artikel 5, stk. 1, i forordning nr. 3665/87 skal fortolkes således, at udbetaling af en eksportrestitution ikke kan gøres betinget af et krav om, at der fremlægges yderligere bevismateriale til godtgørelse af, at et produkt faktisk er bragt på markedet i det indførende tredjeland i uforandret stand, når det i tredjelandet har undergået en forarbejdning, der må betragtes som væsentlig, idet produktet er blevet anvendt uigenkaldeligt til fremstilling af et andet produkt, der selv vil kunne genudføres til Fællesskabet.

Sagens omkostninger

22 De udgifter, der er afholdt af den franske regering og af Kommissionen, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke erstattes. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

vedrørende det spørgsmål, der er forelagt af Cour administrative d'appel de Nancy ved dom af 25. marts 1999, for ret:

Artikel 5, stk. 1, i Kommissionen forordning (EØF) nr. 3665/87 af 27. november 1987 om fælles gennemførelsesbestemmelser for eksportrestitutioner for landbrugsprodukter skal fortolkes således, at udbetaling af en eksportrestitution ikke kan gøres betinget af et krav om, at der fremlægges yderligere bevismateriale til godtgørelse af, at et produkt faktisk er bragt på markedet i det indførende tredjeland i uforandret stand, når det i tredjelandet har undergået en forarbejdning, der må betragtes som væsentlig, idet produktet er blevet anvendt uigenkaldeligt til fremstilling af et andet produkt, der selv vil kunne genudføres til Fællesskabet.

Wathelet Jann Sevón

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 17. oktober 2000.

R. Grass M. Wathelet

Justitssekretær Formand for Første Afdeling